

Középutcza, **STEIN J.** könyvkereskedése.

A czikk elején ki van mutatva, hogy a kormány nem ért egészen egyet a mostani erdélyi országgyűlés azon határozatával, mely szerint az nem avatkozhatik az 1848 diki unio törvény reviziojába. A kormány maga azt kívánná, hogy eme törvényt az erdélyi országgyűlés vegye tanácskozás alá. A

végül, hogy alkalom legyen adva az erdélyi nemzeteknek vágyaik és panaszai előterjesztésére, remélvén, hogy maguk a magyarok és székelyek sem kívánják a feltétlen uniót. A kormány ezen várakozása nem ment teljesedébe, sőt nem is várja a kormány, hogy az erdélyi országgyűlés ama határozatától elálljon.

De Magyarországnak magának sem áll érdekében a mellék országok teljes beolvadása 1848-ban, midőn Magyarország független önállósága volt a főtendia, érthetőbb volt a teljes beolvadásra törekvés, mint jelenleg, midőn Magyarország a *pragmatica sanctio* alapján és alkotmányossága biztosítása mellett a monarchia többi részeivel kapcsolatát meg akarja újítani. A kiváló helyzet, melyet Magyarország az austriai népek tanácsában elfoglalt, alaplatanná teszi azt az aggodalmat, midőn a magyar nemzetiességnek is kárára lehetne Erdély némi autonómiájának megtagadása. A magyar nemzetiesség elég garanciája lenne, habár a többinek *assimilatio*ja nem sikerülne is. De ez nem sikerülne a Pesten való centralisatio esetén is, és különben sem célja a magyarnak. Ily centralisatio inkább elidegenítőleg hatna a többi nemzetségekre.

Az erdélyi autonómiát municipális szempontból kell tekinteni, — és municipális szabadságot kíván csupán a szász és román nép is. Ezen szabadságok pedig egy országos képviselőben találják legjobb támaszukat, míg egy pesti központi gyűlésen az erdélyi municipiumok összeműködésére számítani nem lehet. Egy erdélyi statutaris országgyűlés mintegy családi tanácsa fogna lenni a magukat ellensúlyban tartó erdélyi népeknek, hol az ország házi ügyei kölcsönös méltanyosság útján intéztetnének el. Hogyan volna lehetséges ily ellensúlyozás egy pesti országgyűlésen?

Egész Magyarországon kívánják a megyei önkormányzatot. És mi nagy különbség lenne az eddigi szokásban volt megyei autonómia és a közt, melyet mi (az „Ö. Ztg.”) Erdélyre nézve óhajtunk? Az egész székely- és szászöld százados municipális intézményeivel egy-egy megyének tekinthető, míg az erdélyi megyék éppen az erdélyi gyűlésben találják megyei érdekeik képviselését.

Ha a mostani erdélyi országgyűlés a koronát arra kéri, hogy Erdélyt azonnal hívja meg a pesti országgyűlésre, annyiban helyesítható, a mennyiben a kiegyenlítési alkudozásokban és az inaugurális diploma szerkesztésében részt akar venni. Ez lehet fő oka, a miért a mostani erdélyi országgyűlés nem vette tárgyalás alá a királyi propositiókat. De azzal még nincs megoldva egész horderejében az erdélyi unió-kérdése. A kormány, felfogható politikai okokból, engedhet ezen sürgetésnek, hogy a magyar országgyűlés megkezdje az erdélyi országgyűlés folyamatba jöbbsen; de az unio annak idejében való szabatosítását és revisióját is alkalmasint sürgetendi, a csak ezen feltételt alatt hivandja meg (Pestre) az erdélyi képviselőket. Ezen revisio csak mindkét oldalról való országgyűlési bizottmányok által, s a két országgyűlés beleegyezésével lehetséges. Hibetű, hogy a kormány még most így fog nyilatkozni az erdélyi népek megnyugtatására.

Országgyűlési tudósítás.

(Január 1-jén 1866.)

A képviselőket új év első napján elnök ö exclja a gyűlésteremben rövid szavakkal üdvözlé, áldást kívánva mindnyájoknak, s egyszerűsággal kérve, hogy kövessék őt a királybiztoshoz, üdvözlésüket nyilvánítani ö excljának.

Ezután a KK. és RR. a gyűlés termet elhagyva, tömegesen a kir. biztos ö excljához kísérték az elnököket, hol ö exclja kifejezte, miképp Erdély népei mindig örvendetesen tarták magokra nézve azon alkalmakat, midőn a legmagasabb dinasztia iránti örök, és rendíthetetlen hűségüket kifejezhették. Ezen szerencsében részesültek most Erdély rendei, midőn egy új évfordulat alkalmával szerencsájök lehet ö Felsége iránti rendíthetetlen hűségüket tolmácsolni: Engedje az Ég, hogy ö Felsége azon nemes és magaslatos törekvést, melyet a magyar királyság országgyűlésének elmondott trónbeszédben oly meghatározó, s oly vígasztaló irányban tolmácsolott, teljes sikerre vezesse, s így örök időkre megállapíthassa a birodalom s magyar királyság virágzását. Engedje Isten, hogy a fölséges Uralkodó egy boldog birodalomban sokáig éljen, s utódaiban örök időkre virágozzék dicsőséges dinastiájá. Felkéri királyi biztos ö exclját, hogy Erdély rendinek üdv és szerencse kívánatát, s alattvalói hódoló tisztelgetet ö Felsége trónja elébe juttassa. Egyszerűsággal üdvözlé ö excljára nézve is egy maga, mint a rendek nevében az új évet, kívánja hogy azon nagy és fontos hivatást, mely Erdély sorsára nézve ö exclja vállain fekszik, szerencsével és sikerrel töltsse be, s sokáig és boldogul éljen.

Többszörös eljenzés után a királyi biztos ö exclja csinos magyar előadással jelenté ki, hogy a rendeknek elnök ö exclja által tolmácsolott szerencse-kívánatát s hűségnyilvánítását a felséges trónhoz juttatandja s szerencsétlété a jelenlévőkre nézve is az újévet. Királyi biztos ö excljától a képviselő elnök b. Kemény Ferencz ö excljához vonult, a hol megbízott szónok gr. Kálnoki Dénes főispán úr, igen szép szónoklatban üdvözlé ö exclját, kiemelte hosszasan érdemeit, melyet egy a felséges dinasztia, mint az ország alkotmánya iránt kitüntetett, ma-

gas szereplése ö excljának a törvényhozás vezetésében egykoru azon időkkel, melyben alkotmányunk szabadelvből irányának kezdetét vette, ö exclja vezette az annyira emlékezetes 1834-ki országgyűlést s azóta folyvást e magas kötelességet teljesíté, mignem a haza egy nagy közös balsorsba emelült, midőn az alkotmány elnémultatott s ö exclja is közpályájáról csöndes magányába vonult vissza. Most midőn az uralkodó felség nagy elhatározása folytán az alkotmányos visszahelyezés vette kezdetét, újra ö excljának vállaira esik azon nagy és fontos hivatás, mely az alkotmány-kérdés megoldása kérdéseivel kapcsolatban áll, engedje isten, hogy ö exclja az óhajtott célhoz vezesse az ország sorsát s Erdély, mint anyakirályssággal egyesült rész, érhesse el jutalmát azon küzdelemnek, melyet évszázadok törekvései által folyvást irányul tartott. Kívánta szónok, hogy ö exclja érje meg Erdély legutóbbi tanácskozásának teljes eredményét, részt vehessen azon nagy munkában, mely a királyság egyesítése után az ország képviselőit várs, s élvezhesse is hosszasan azon üdvös eredményt, mely alkotmányunk e fontos átalakulásával vár a közös hazára.

A többszörös eljenzel kísért beszéd után elnök ö exclja kifejezte, hogy élte legkedvesebb örömei közé tartozott midőn az, midőn Erdély képviselőivel együtt tanácskozhatott és társalaghatott; örömmel engedett most is egy legmagasabb intézkedésnek, melynek alapján Erdély legfontosabb s a jelenlegi képviselő által dicséretesen is megoldott kérdésében a tanácskozásokat vezette, Isten után reméli, hogy ezen tanácskozások üdvös sikere ki nem marad, s Erdély képviselőitnek alkalma lesz az itt dicséretesen kezdeményezett munkát a pesti országgyűlésen végképp befejezni.

Üdvözlötte ö exclja a karok és rendeket az új évben s kívánta, hogy az üdvös s boldogságot hozzan mindnyájukra.

Újévi reményeink!

Székelyföldről, dec. 27.

Mintán a magyar kérdés megoldása csak idő-kérdése, a mennyiben meg vagyunk győződve arról, hogy ö cs. és ap. királyi Felsége az osztrák birodalom nagy hatalmi állását szilárd és biztos alapokra fektetendő, mindenekelőtt és felett a jogfolytonosság és törvényesség elvéből kiindulva Szent István birodalma helyreállítását oly fontos feladatnak nyilvánítja, hogy csakis ezen nton válhatik lehetségessé a birodalom másik felét is lehetőleg összhangzó alkotmányos intézményekkel ellátni, és eként az öszbirodalom szellemi és anyagi jólétét eszközözde arról is, hogy ha ezen fontos államjogi kérdések kedvező megoldásának akár a megbukott rendszer hívei, akár a merev összpontosítás félek lovagjai, akár pedig a konkolyt és viszályt hintgetni mindig kész, ármany és celszörvény ördögei meg ma is bűntudatuk tizhető mesterkedései akadályokat gördítenek, és ez által a legösszintébbnek és legelhatározottabbnak látszó uralkodói legjobb szándokot megbúsítani, vagy legalább annak minden oldalról hön óhajtott kezdeményezéseit a kölcsönös bizalom aláása által bármilyen rövid időre megakasztani tulmerészkednének, azon nem reméllett igen-igen szomorú esetben a következmények iránti felelősség bizonyára nem a magyar birodalom népeit és jelenlegi képviselő-testületét, hanem mindazokat sújtólná, kik a fejedelem mellé lopózkodva, annak legjobb akaratát a birodalom és trón létezését fenyegethető veszélyek ártügye alatt tévútra vezetni törekedve, a kibékülés és alkotmányos rendezés nagy művét megzavarni elég botorok, de egyszerűsággal elég gonoszlelkűek is volnának. Ezonban biztat a magyarok Istene, hogy legalább ezuttal a jó győzend a roz föltét, és a 17 évi kísérletek tömkelegéből valahára oly biztos révbe juthatnak, mely az uralkodó és népei érdek-közössége alapján a társadalmi jólét sebb hajnalára derítendő föl.

A kölcsönös bizalom világánál reméllett közegyetértés újévi reményeink között legelső helyen a Magyarbunak tetleges egyesülést teszi biztos látásba, legkevésbé sem kételkedhetvén a felől, hogy ö Felsége az e tárgyból t. czikkel alakilag egy sem vitatva, Erdély legközelebbi rendkívüli kivétel képviselőitnek tulnyomó többséggel kitűnt törvényes feliratát kegyesen elfogadva a Királyhágon inneni népképviselőket is a közös hongytlásra meg-hivandja, holott is az egyesülés részletes módozatai kölcsönös véleményezésre, egymás iránt méltányos jogérzet, és minden föltényre törekvés nélküli jogegyenlőség alapján oly módon oldatnak meg, hogy az által es a külön nemzetiségek, se pedig a különböző érdekek csorbát nem szenvednek.

Reméljük továbbá, hogy a teljes magyar birodalmi gyűlésen függő közjogi kérdéseink a szigorú törvényesség, valódi alkotmányosság, és kölcsönös bizalom szilte legjobb egyetértés alapján aként fognak megoldatni, hogy abból mindenekelőtt a magyar birodalom törvényszabta függetlensége, nemzeti létezésünk biztosítása, és mindenképpen önálló felelős parlamenti kormányzatunk mint alkotmányos és szabad életünk legényesebb talphozza szilaként állandó föl, mely valamint a Felséges uralkodó-ház, úgy hű magyar népeit is minden tulcsapongások metelyei ellen megóvandja, és a mely alapon egyedül leend lehetséges zilált pénzügyi viszonyain-

kat aként rendezni, hogy a bevételek a kiadásokkal lehetőleg egyenlőben hozatva, kényes és káros pénzügyi operációkkal se az öszbirodalom, se pedig egyesek tulterhelteit nem fognak, sőt az észszerű nemzet- és államgazdászati, az újabb köz és megváltozott viszonyok szerint szabályoztatván, a már csaknem elhordozhatatlanná vált közterhek megfelelő jövedelemforrások, közlekedési eszközök, kereskedelmi és ipar-szabadság, és főleg a szomszéd államokkal kötendő kereskedelmi szerződvények által lehetőleg könnyebbitetni fognak, ezek által éretetvén el azon czél, hogy ne csak az állam-adóságok csinalásának, de a nemzeti vagyonosodásban is előbbre haladjunk.

Reméljük azt is, hogy a jogfolytonosságból kiindulva Szt. István nagy birodalmának helyreállításával egyidejűleg a független felelős magyar kormány törvényszabta hatáskörébe visszazálltatván, mindenekelőtt önálló helyhatósági rendszertünk annál inkább sietend visszazálltatni és szabályozni, mivel csak ez által látjuk a Felség által bölcsen kezdeményezett alkotmányos újjalakulás viszonyait egy berendezhetőknek, hogy az által egyfelől szabad fejlődést elősegítvén valahára szabáyszerű állapotba juthassunk, míg másfelől a visszahatás káros kísérleteinek eleje vétetvén a megyei kormányzatok a legmagasb szándoklatokkal teljes összhangzatba hoztatassanak, mert anomálabb helyzetet nem is képzelhetni, miuthogy az alkotmányos érzelmű és szellemű megyefőnökök mellett a bukott rendszer közegei még továbbra is megmaradjanak, kik akár közvetve, akár közvetlen nem nagy hajlammal bíraodának egy valódi alkotmányos átalakulás érdekében tevékenyen működni, sőt ellenben jóval inkább saját helyzetük fentartása mellett fognak buzgolkodni.

Végül reméljük, hogy a magyar birodalom területén lakó összes népek és nemzetiségek az érdek közösség és közjólét magasatos kötelesség érzetétől áthatva a legjobb egyetértést fejtend ki, hogy a valódi alkotmányos élet minden feltékénykedéstől és föltényre törekvéstől távol aként fejlessék ki egyesült erőikkel, hogy mindezek folytán a magyar király és birodalom bajdani tekintélyét és hatalmát visszanyerje.

Mindnyájunknak boldogabb újévet kívánunk.
L. A.

Vallás és nemzetiség Mezopotámiában.

Jeleztem az itt összezagyalt nemzetiségek jellemtelenségét. Talán nyelv, talán politikai viszonyok, talán történelmi kifejlődés szerint lehetne akonázni. De mindjárt láthatjuk, hogy hű törekvés. Beszélnek itt a kurd, örmény, török, arab nyelvet. De mind az, a mi keresztyén, sem kurd, sem örmény, sem török, sem arab, hanem egyszerűleg rája; török alattvaló, s mind főképen és közösen csak az arab nyelvet beszéli. Az örménység tökéletesen elfelejtette nyelvét, úgy, hogy ezt még csak némely írástudói beszélik. Papjaik sem tudják mindnyáján.

Politikai viszonyok nem kapcsolják nemzetiségeket, mert mind, kivétel nélkül, szolgalevén, csupán vallásfelekezeteiben léteznek tevéleg. Ugyanily eredményre jutunk a történelmi fejlődés puhatalásában.

Lássuk tehát a vallásfelekezeteket: Az iménti kacsából kihagyott muzulmánok sem kötemek nemzet, mert főképen kurdok és arabok, holott tevéleges nemzet csak is az itt szerföltött gyéren képviselt török volna.

A keresztyének hasonlag, főképen vallási szakadályaik miatt nem képezhetnek kötemek nemzetet. Emezeknek tehát nem nemzetiség, hanem vallás lenne kiválólagos jelve.

Igen, de itt minden mi római katolicus, örménynek tekintetik, holott sok örmény van öhitt; ellenben római katolicus: chaldei, szirianus, sőt kurd is vagyon. A schizma az örményeken kívül, a jakobiták által is képviseltetik.

Minő anomáliák: örmény templomban arab nyelv! Chaldei, szirian, jakobita templomokban arab nyelv. Sehoh saját nemzeti, annyira, hogy már a papok sem bírják föntartani az eredeti nyelveket. E szerint végtére is az arab közös nyelv kötné nemzetiséggé, valamennyi külön népfajt. Ánde arabnak itt csak a megvetett néposztály tekintetik; a keresztyén nép a nyelvvel a nemzetiséget el nem fogadja. Ellenben a muzulmán rész sem fogadja nemzeti sorsosávé a vele közös nyelvű keresztyéniséget.

Van még említésre méltó három más vallásfelekezet.

Egyik a napimádók (semsiták) hada, kiket itt istenteleneknek (athensoknak), meg idololatrának neveznek. Muszul, Aleppo, Diarbekir s más városokban is saját négyedeket foglalnak. Csopán a napban imádják az istenséget. Velük maguk, hogy ök keresztyének; de sem dogmát, sem papot, sem írástudót nem akarnak ismeroi. Vallatalanságról gyanusittatva, Mahmud zultán idejében megkezdék tüzzel, vassal kiirtatásukat; miglen a jakobita pátriárka pártfogása vette öket; papokat adott nekik, s azóta — legalább látszatra — minden család betenkit képviselőt küld a templomba.

Másik, egy szerencsére, nagyon csekély töredék, melynek igazán semmi vallása sincs, hanem felekezetről felekezetre kovályog; ma muzulmán,

holnap jakobita, majd katolicus, és ha kívánt javadalomban nem részesül, azzal is fenyegetőzik, hogy próttá (protestáns) lesz. Miből kiittük, minő szerencsétlen vállalatba fogott itt az anglo-amerikán bibliai társaság, midőn az utóbb említettek.

Harmadik, vallásfelekezetét terjesztetni kezdé. Szegény Miszter Williams (Bulljómss), ki itt magát angol püspöknek czimezteti, nagy szorgalommal megtanulta az arab nyelvet; tisztességes családja most is tanulgatja, és közös erővel iskolát tartanak keresztyén gyermekek prótokká növelésére. De mit tehet a derék férfi róla, ha elődei megtévelyedtek az angol jámborság ösvényén, vagy a kecsesítő módok választásában? Csudás eseteket beszélnek róluk. Elég, hogy próttá lenni baljósatosabb e vidéken, mint csufut (zsidó) semsita, vagy éppen vallásöltö-vetkezővé válni.

Mégis, az angol rideg kitartásnak sikerült néhány családot itt is megbódítani.

A missio különben dolgozik Kurdisztán több városában. Mondják, hogy a czélra pénz van elég. Tehát nem Jézus Krisztus az az apostolok eszközei hatnak. Még hosszú időre határozottan csüörtökök jósolok e föltásra töltött pisztolyoknak. Annál inkább, mert Rómából sokkal hatalmasabb eszközök és módok vinnak az ellenkező sikerre.

Napról napra orthodox püspökök egész nyájakkal térnek át a római religióra. Imént érkezett a jakobita patriarkához is S'ambulból ily tartalmu levél: Az örmény orthodox nagyok mind áttérnek a római hitre! Esetleg mit teendő lésezen ö fömélősséga?

Mit? Elmékedik a bölcs főpásztor: Ha hi-veimet átviszem, Róma mindennel ellát. Róma perivit! Róma vivat!

A szervezet példázására nézt hivatkozom az itten virágzó kapucinus zárdára. A jámbor paterek spanyolok, az örmény gyermekeket tanítják olaszul, s latin miséikhez virgoney apró diakonusokat növelnek. Mindenik eddig említett nyelvből hívek egy kukkot sem értenek. Ök meg a hívek arab nyelvét nem értik, hanem a (kedves vérék) csacska diakonuskák által miséközben leezték, evangéliumot és szíveleszlő prédikációkat olvastatnak nekik.

Mi több, a népből tanácsosokat, ekkleia előjárókat (tisztelői czimmel) és spanyol lovagokat avatnak. Minden fog.

Továbbá, mily hatalom lappang itt?!

Egy nyári napon a beteg szirian (r. cathol.) patriarkához valék hivatta. Azon perczen érkeztem, midőn orvosi felekezetem memento mori-ját kelle elrecltánom: Contra vim mortis non est medicamen in hortis. A hült tetem szorian moztogó orvokok csopordáját egy alázatosan megföldött pater jött hozzám: Meghalt?

Érkezésem előtt. Felelék.

A pater meghajolt, keresztet vetett és eltűnt. A továbbiakat egy szeleburdi kis pap barátom beszélte el nekem, megbűledözve:

A mint ön elment — mondá — sürgöny érkezett valamennyi paphoz. Megjelentünk. Senki sem tudá, ki és miért hivta. Midőn mind együtt valánk, a pater kapucinusok előke (egy végtelen alázatos férfi) egy brevét huzott ki csuklyájából, s megszólalt:

Nagyon tisztelendő férfiak! A pápai nuncius ö magassága, itt jártával, e levél erejével fogva, ergem méltóztatott kinevezni, méltatlan helyettesévé. Azóta ö szentsége ime ez oklevél erejével, azon minőségbeu engem, isteni kegyelemmel megerősített. A szent parancsnak meghódolok: Ime, parancsolom tehát: hogy e boldogult egyházi főnök minden javai és hagyatécai tustént lezároltassanak. Óra negyeddél ezeltől távroztam az aleppoi püspök ö méltóságának, ki a bekövetkezett csendőrségie előre helyettesül vala kinevezve. Megérkezéseig silemtium sit! Kinek van ez ellen kifogása? Az elhunyt pátriárka titkára és teljhatalmu megbizottja mélyen meghajolva felelt:

E szent dolog ellen senkinek sem lehet kifogása. Amen. Saludem vobis Frates. Aztán a püspök megérkezett, s ma minden rendén, az előbbi kerékvágásban halad.

Miklós atya csak oly alázatosan, meztől jár, mint azelőtt. A reménybeli pátriárcha pedig di-zkisérettel látogat.

Még példákat hozhatnék föl e vallási erő és hatékonyására nézve. De talán elég lesz meggyeznem, hogy e földterületen, az izlám után ma is a római kath. vallás minden mást felül mul; s előbbinek reményleges elenyészévtől, biztosabb nemzetiségi lábon, ugyancsak emez fog diadalmaskodni. Hogy beteljesedjék Jézus Krisztus anyaszentegyházának dicsősége, s valószínű a Credo vég-szava: Cujus regni non erit finis! Mint ezt nekem szentelt reményében amaz alázatos pater mondá.

De olvasom a czim kifejtését méltán várhatná. Én azonban megvallom, hogy a vallás és nemzetiség ügyét Mezopotámiában bővebben föl nem deríthetem. Szíveskedjék ezuttal türelmes olvasom totészése szerint eligazodni.

Én tulajdon képen az elnyomatásban sínylő népek szomorú világleleti és szellemi állapotát akartam ábrázolni.

Dr. Oroszhegyi Jósá.

Kül- és belföldi levelezés.

Közlöny, Fehérvár, dec. 25.

Alól iratokat közlunk nyilváníttára kötelezte Szoboszlói György és báró Kemény Gábor Károly-Fehérvár sz. kir. város képviselőinek a „Közlöny” 150. d. szám alatti lapjában közlött az n felvilágosító megjegyzések: hogy bár az izraeliták jelen kolozsvári horgyllésen egy választott által sincsenek képviselve, de irt képviselő urak, nemcsak magyarok, démetek, románok, de egyezsaminde városban számosan lakó izraelita polgártársainknak is választott képviselői, és azok érdekei tolmácsolói; közönet nyilváníttára kötelezte főleg irt: képviselő urak által tett azon főlemlítés, hogy az 1848-diki kolozsvári I. Magyar és Erdélyhon egyesüléséről szóló törvényezik szelleme szerint nemcsak tényleges, de jogosult választók is az izraeliták. Régóta az n hitben állnak, hogy azon szép és nagy nyomatékú szavak megfajítása, melyek önként az izraeliták polgári jogképesse emeltetésére irányt adtak, utat talál a magyar nemzetnek minden nemzeti jogot tiszteletben tartó s méltányló nemes és lovagias kebléhez, mint talált sok egyében az idők intő szöze, s elvégre a jelen század azon politikai hitvallása: hogy annak, ki a közeherviselésben része, rézesnek kell lennie a közállomány jótékonyágában is, a magyar szent korona földén testé váland. E hitben monduk közönetet Károly-Fehérvár város tisztelt képviselőinek, és e hitben kívánunk a magyar nemzetnek azon pályán, melyre a tántorithatlan búséghez ragaszkodó királyi Felség őt bizalmasan felhívta, szerencsét — maradandó sikert.

Képviselőválasztásra jogosított izraeliták.

Különfélék.

* Az ő évek éppen utolsó napján ragadta ki a halál képviselőink egyik legmunkásabb tagját. Fejér Márton ügyvédet. Képviselő társai benne egy nyílt szívű, egyenes tiszta jellemű barátot vesztek, a haza pedig egy fáradhatlan munkás fiát. Övéi gyász jelentése így hangzik: Kis Solymosi Györgyai Róza, Fejér Mártonné, a maga s egyetlen leánya: Róza nevében a legmélyebb szívfajdalommal jelenti, hogy forrón szeretett férje s gondos édes apa nemes Aranyosszék országgyűlési követe, a helybeli unitarius főiskola egyik felügyelő gondnok, ügyvéd kövendi Fejér Márton folyó év dec. 31. d. napján, reggeli 5 órakor, életének 52. d. boldog házassági szövetségük 17. d. évében tífusorvadásban meghalt. Az ő év kebelrázóbban nem végződhetett s az új gyászabb arccal nem közönhetett volna be a szeretet által összeforrt családdhoz s mindkét ágon levő rokonokhoz, mint midőn a halál kiragadta körükből azt, ki mindnyájoknak kiváló szeretetét és tiszteletét bírta; kiből a közügy, melyet szívén hordott, s azért mint Aranyosszék képviselője, valamint az 1848-diki közös horgyllésen, úgy most is következetes horgyllási szeretettel lángolt és működött, egyik bü munkássát, a város nemes jellege által magának közbecsülést nyert polgárát, az unitariusok helybeli főiskolájára tevékeny gondnokát, az egyház áldozatkész tagját, számos ismerőit a jó és hív barátot veszítették el. Hült tetemei az 1866-dik év január hó 2. án d. u. 3 órakor fognak b. középüzei 508. sz. saját házától, koporsója mellett tartandó ima után, a köztemető mellett Tunyogi-féle kerti sírba az öröknyugalomra elhelyeztetni.

* Becker tanár csötörtökön e f. hó 4-kén közkiváratra még egy előadást fog rendezni a nemzeti színházban, még pedig ezuttal egészen új mutatóványokkal. Két első előadás oly látogatott volt, hogy csak bajjal lehetett kényelmesebb helyhez jutni, s így kétségen kívül ez előadása is hasonló jó sorsba fog részesülni.

— A kolozsvári polgári társalkodó 1866. év január 7-kén az vasárnap délután 3 órakor rendes közgyűlést tartand, melyre a tagok meghívottak. A társalkodóba tagnak akképen lehet beállni, ha a beállni óhajtó egy társalkodói rendes tagnak ebbeli szándékát kijelentvén, általa a választmányoknak magát ajánlhatja.

Ezen társalkodó könyvtárából olvasás végett könyvek is kivihetők, még pedig a legutányosabbban olyanok is, kik nem tagjai az egyletnek; ha egy rendes tag jótállását veszik igénybe, s két forint 10 kr. o. é. készpénzben most év elein könyvtárnok Lugosi István kezébe lefizetik egyszerre.

* Ö Felsége egy szöjatké. A „Felség” Budán tartózkodása alatt — olvassuk a „M. V.”-ban — egyik nap a királyi asztal egy része, kevéssel az ebéd előtt összeomlott. Midőn ö Felségét erről értesítették, mosolyogva mondá: „Nem baj az; Budán összedőlhet a királyi tábla, (Tafel), de a pesti nem érheti e baj, mintán erős támaszai vannak.”

* Ö Felsége Pesten léte alkalmával a többek közt mondá Deák Ferencznek: „Ön valóban irigylendő ember, s sokkal nagyobb pártja van mint nekem.” Mire a bölcs hazafi gyorsan felelé: „Én pedig szerencsés vagyok a Fölségéd pártjához tartozni.”

* A koronázási szertartás állítólag a budai vármezőn fog végbemenni, hol e végre az ugynevezett „koronázási halmot” mielőbb összehányják.

* A karácsonestéjén adott legf. amnestia

folytán Beniczky és Nedeczky, kik 20. évi, Zambelli, Clementis, Plachi, Lezsák és Gáspár, kik 14. évi, végül Szelestey László, ki 6. évi súlyos büntőfogságra volt elítélve, olmtüzi fogságukból szabadon bocsáttatván, — Szelestey, Lezsák és Plachi The-resienstadtbba, a többiek pedig Josefstadtbba vitettek, hol egyelőre internálva maradnak, míg a királyi kegyelem végkép visszaadja őket családjaiknak.

* Közlebb Bécsben egy rüpirát jelent meg melynek címe: „Egy szó Deákhoz.” Az irat szerzője Bethlen Miklós gróf.

* A „Volksfreund” a Lajthánfali tartománygyűlések szavazatait, melyek a szeptemberi patens mellett vagy ellene tettek ki, következőleg számítja össze: A kormány mellett szavazott 480, ellene 388. A 480-ból azonban 241 Lembergbe, Cernovitzra, Parenzora és Zarára esik, ide nem számítva a szlovákok Prágában, Brünben és Lajbachban.

* Mivel kezdhetők meg e rovatunkat méltóbban mint hogy hazafias tisztelettel üdvözljük lapunk minden tisztelt olvasóját, öszintén óhajtvá, végső reményeink melyeket ez évhez kötnék ne maradnának csupán jámbor óhajtatásoknak vajha az a közös bizalom, mely legközelebből a nemzetet ö Felségével összehozza, megszakitás nélkül folyva, áldásos gyümölcsöket teremhetne!

* A legközelebbi országos ülést, melyben a leérkezett választókat fog felolvasztatni, e f. hó 4-én tartják meg.

* Azon örvendetes hirt vettük volt, hogy rendőrségünk — eléggé nem méltányolhatólag — intézkedett, miszerint a hordárok, bérkocsiosok, tizedes, kéményseprők, lakatos kovács s isten tudja még kiknek ujvi adóztatása alól megmentse a közönséget, mely az utóbbi időben valódi zsebeléssé fajult már el. A lap és levél kihordóknak szives örmöst juttat mindenki valamit újévben, de hogy miért adóztassák meg a közönség nagy részét még a hordárok is, annak csakugyan nem volt értelme.

* A nagyon ügyesen szerkesztett „Magyarvilág” mely kétségen kívül egyike a legélénkebb lapjainknak, csinos mutatóványt közöl Keeskeméti Aurel „Széchenyi utolsó évei és halála” című legújabb művéből.

* Adatok az 1790-ki dietáról. Ez időben is érdeklél látogatta a nemes ifjuság az országgyűlés termetét; de a felsőháznak tetszett őket kizárni, mire az ifjuság panaszos jelentést tett s indoklál emelte ki, hogy a gyűléseket látogatni neveléséhez tartozik, s ha az alsóház ki nem zárhatja őket, nem teheti azt a felsőház sem, mert a kettő egy közönséges házat teszen. E petitióra a nemes ifjuság minden gatlás nélkül továbbra is beeresztették a hallgatóság közé. Akkor még első táblának nevezték a főrendieket házat, és a mi nevezetes: akkor „felséges tábla”-nak kívánta magát neveztetni, de a követek kívánságára „Tekintetes Első Tábla” nevet nyert. Némely megye azon időben két követnél többet is küldött az országgyűlésre s az ez ellen felszólalókat azzal győzték le, hogy a törvénynek értelme legalább két követnek küldését kívánván, többeknek küldése a vármegyék szabadságában áll. A királyi kölével pontjai megállapítása végett a felső- és alsóház bizottmányt alakítván, minkeelőtte ezek a diplomához fogtak, hitet tettek. Vita volt arról is, hogy a főrendieknél az előlést zászlós úr vagy egyházi főszemély nyerve e el; a szokás változó lévén, hogy a drága idő el ne pazaroltassék, világít választottak. A hívség jeléül, tekintvén az 1741. példát, mely alkalommal Mária Terézia koronázásakor százezer forintot ajánlott fel az ország, Leopold ö fgnek 200,000 forint ajánlottak fel. A nápolyi király ö fge koronázásakor magyar ruhát viselt, ezt neki vegyes küldöttség küszönte meg. A nemzeti viselet megtartására törvényt kívántak hozni, de ez a szabadsággal ellenkezőnek találtatott. 1791. febr. 8-ikán az evangélikusok vallásszabadsága vétetett elő titkos ülésben, ekkor csak Crudy Dániel mert a karzaton megküzödni. H. Lipót uralkodása rövidebb volt, mintsem mindazon jókat valósíthatta volna, melyeket kívinni szándokában volt.

Nyilatkozat.

A „K. Közlöny” folyó évi dec. 21-én 150. sz. a. lapjában a „Különfélék” rovatában a Kolozsvár városi törvényszék által megtartott, egy végtárgyalás hoz a nagyérdemű olvasó közönségnek tudomására, melyben Nigrais Miksa mint vádlott szerepel, ki állítólag egy 250 forintos váltónak 5250 forintra hamisításával vádoltatik. A közlemény szerint közvádó Nigraiszt a tanuk vallomása s a vádló körülmények nyomán 6 évi börtön büntetésre, 5000 forint megtérítésére s a perköltések hordozására kérte elítéltetni.

E közlemény igaz; de vádlottat úgy tünteti fel, mint kire a fenebbi büntény valóssággal rábizonyított volna a tanuvallomások s vádló körülmények alapján, ki eddig mint feddhetlen életű ismeretes. Az idézett közleményre tehát az igazság érdekében nem mulaszthatom el, hogy én is, ki az említett végtárgyaláson végéig jelen voltam, köztudomásra ne hozzam, hogy a tanuk: vádlónő édes testvére; egy magát boldkorosnak állító egyén s ennek neje volt, kik közül egyik se állhat meg a bprdis értelmében, mint aggálytalan tanú; az első tanut rokonsági viszony köti vádlónőhöz, a 2-dik boldkoros, ki a bprdis 112 cikké értelmében tanuképtelen s ez ügyben vádlott is, a 3-ikra a bprdis

266. § és 269. § a) pontja alkalmazható saját vallomása alapján, s kiről megjegyzem, hogy vádlónő részéről lévén felajánlva tanúnak, épp ellenkezőleg nyilatkozott arra nézve, mit vádlónő általa bizonyíttatni kívánt. Ezek szerint a tanubizonyítók által szerzett bizonyíték a bprdis 260 § szerint erőtelen. A gyanu okokra is bátor vagyok megjegyezni, hogy azok a bprdis 280. §-kének nem felelnek meg, különben is ilyen csak egy van, s az csak állítatik, de nem bizonyíttatik. A szakértők véleménye birna bizonyító erővel, ha a kérdéses ügyre nézve szakértők volnának, de ilyenek még eddig sehol sincsenek.

A bprdis 258. § szerint csak az tartható a megítélésnél valósnak, a mi jogszerűleg be van bizonyítva, mit követett is a városi törvényszék, mintán az ügyben kiegészítést határozott.

Kolozsvárt, 1866. dec. 27-én.

Baróthi Egyed Ferencz.

Politikai hírek.

Austria. Bécs, dec. 27. „Közlebb foglalkoztak a hírlapok azzal, hogy Oroszország nem akarja az orosz fogságban levő austriai alattvalókat amnestiában részesíteni. A „Czas” most azt állítja, hogy nem vonakodott az orosz kormány amnestiát adni, hanem csak az illetők neveit kívánja megtudni, „illetékes helyről azonban erősítetik, miszerint Oroszország soha se nyilváníttotta ily kívánságát; ellenben Austria igen sokszor tett lépéseket Sz.-Pétervártól az amnestia iránt, de mindenkor tagadó választ kapott. Legközelebb magától nevezett meg néhányat, mire aztán azt a feleletet kapta, hogy azok már megkegyelmeztettek, a kik azonban még mostanig sem kerültek haza.

Angolország. London, dec. 24. Minthogy a franciaia csapatok oda bagyják a pápai területet, a „Times” ennek folytán jó eleve figyelmezteti az angol utazókat, hogy vigyázzanak magukra a rablókat illetőleg, mivel most bizonyára nagyon el fognak szaporodni a rabló bandák úgy az egyházi, mint a nápolyi részeken. Megtesz ugyan — mond a „Times” — az olasz kormány minden, a mi tőle telik, ezen baj akadályozására, de az nagy akadály, hogy a banditák még folyvást sok rokonszenyvel találkoznak a tudatlan közűp között, melyet azzal ámitanak, hogy ök Ferencz király megbízottjai, s a pápa áldása kiséri fosztogatásaikat. Mint-hogy igen ügyes vezéreik vannak, s jól ismerik az erdők és hegységek rejtekeit, nagyon nehezen bír a katonaság bozzájkot férti. Nem is lesz ezen a bajon gyökeresen egitve, a „Times” nézete szerint, míg az egész ország egy uralkodó alatt egyesítve nem lesz, a mig II. Ferencz követeléseit semmi szomszédos kormány nem fogja többé támogatni.

Franciaország. Páris, dec. 25. A hírlapok majdnem egyhangulag roszalják az akadémiai tanács eljárását a lüttichi diák congressuson jelen volt párisi egyetemi polgárok ellenében. A „Gaz. de France” is, melyek csakugyan nem mondhatni ama congressus pártolójának, mai számában szintén ily szellemben nyilatkozik. Erzi is azt az akadémiai tanács, hogy az üldözöbe vett ifjak ellen nem lehet tulajdonképeni törvényszéki eljárást indítani, mintán a franciaia törvény a külföldön elkövetett bűnöket nem torolja meg; de fegyelmi batalmára hivatközik s néhány a restauratio idejéből való rendeletet idéz eljárásának igazolására. A diákok pedig azt nem akarják tűrti, hogy mintán a rendes törvénykezési eljárás alá tartoznak, olyan fegyelmi hatalom is gyakoroltassék felettük, a mely tetszése szerint mindenkor törvényként rántathatók elő az ifjuság fenytésére. Aztán meg azt csakugyan lehet kívánni, hogy az akadémiai tanács legalább a büntény állását bizonyítsa be, s ne büntessen pusztán a külföldről jött tudósításra támaszkodva ítéletével, annál inkább, minthogy a fenytett diákok a rájuk mondott nyilatkozatokat bátorozottan visszautasítják. Ezen eljárás hátterében a kormány abbéli törekvést lehet kivenni, hogy a külföldön elkövetett bűnök büntetlenségére vonatkozó törvények érvényét meg akarja szüntetni.

A „France” egész kedélyesen jelenti, hogy Schofield tbk Londonból visszatért, s most már valószínűleg egész télen át Párisban fog maradni. A nyílt ujmutatást, melyet az elnök izenete tartalmaz a franciaia beavatkoási történetre vonatkozólag az amerikai ügyekre a „Moniteur”, mint Johnson ártatlan fecsegését igyekszik feltüntetni. A „Moniteur” szerint ugyanis „e nyilatkozat semmit sem tartalmaz, mi nem lenne meggyeztethető a Franciaország által Mexicoban követett politikával.” S most következik, mint a kérdésre néző rendezés a sugalmazott lapokban, úgy itt is az a kissé ferge elmélet, hogy a habzburgi herceg mexicói császársága egészen természetes módon jött létre, s a franciaia cabinet egyáltalán nem követett bódítási terveket, semmit sem vett el és semmit sem tartott meg, s az elfoglalás tisztán ideig tartó, mely az okokkal, melyek előidézték, meg fog szűnni; végül a mexicóiak „teljesen szabadon” ismét császárt választottak magoknak, mint már azelőtt Iturbidét; Mexico szabad és független nemzet, melynek joga van, a neki leginkább tetsző kormányformát választani, s az Egyesült-Államok politikája semmit sem tehet a monarchicus rendszer elfogadása ellen egy szomszéd államban.

A „France” kissé elhamarkodta a dolgot, midőn oly hangosan hirdette a császár és Napoleon herceg kibékülését. Az egész ennyiből áll: Napoleon herceg a mig maga Bixio temetésére ment, hadsegédét elküldte a császárhoz, itt létét jelenteni, s a császár parancsait átvenni. A császár másnapra kiküldi ebédre hívta meg a portugalli királyt s megizente a hercegnek déli 12 órakor, hogy elvárja őt az ebédhez; a herceg három órakor visszaizene elfogadását. Ennyi az egész, s ebből még teljességgel nem lehet a végleges kibékülést következtetni, noha az előbb-utóbb megeshetik. Csaltakoztak, kik úgy számítanak, hogy Juarez kifogyván a pénzből, s látva, miszerint a környező köztársaságok sem támogatják, végre bele un a küzdésbe, s ha letelik eláulkösdésének ideje, lép a szinpadról. Ö ezt nem tette, sőt újabb kiáltványában hirdeti, hogy a hercezt folytatni fogja Miksa császár ellen, a kinek megválasztását, mint idegen szuronyok befolyása alatt történtet, nem ismeri el törvényesnek. Az is kedvező színnel bír Juarez ügyére nézve, hogy diplomatiai ügyöske tiszteletére nem rég diszebédet rendezett New-Yorkban a cbili követ.

Német ország. Hamburg, dec. 26. A „Börse-halle” bécsi levelezője állítja, hogy a berlini napi sajtó újabb gyűlésköde Ausztia ellen, magyarizátát azon félhivatalos fejtegetésekben leli, melyeket a bécsi cabinet a hercegségek kérdését illetőleg a nyugoti hatalmakhoz intézett. — Ugyanazon levelező, vonatkozással a koppenhágai hírekre valószínűnek találja a védhatalmak beavatkozását Görögországban.

Köln, dec. 27. A „Kölnische Z.” bécsi félhivatalos levelezője ritkított sorokban jelenti, hogy most — midőn igen valószínű, hogy Ausztia s Franciaország szövetségre lépnek, — Franciaország az elűzött olasz uralkodók magánjogi igényeit nagyobb mértékben fogja respectálni mint hat hónappal ezelőtt.

Belgium. Brüsszel, dec. 27. Hire jár, hogy Párisból a külügyi hivatal egy hivatalnok érkezett ide, s tervezetet hozott magával Mexikó kiűrtését illetőleg. A nagyhatalmak alkudoznak egy a görögországi eshetőségekre vonatkozó egyezmény felett. Az alkudozások Antonelli bibornokkal a pápai adósság átruházását illetőleg Olaszországra, szünetelnek, miután Florenzben aggodnak, hogy az olasz parlament meg fogja tagadni az átruházást.

É.-Amerika. Newyork, dec. 13. A congressus egy indítványt bizottmányhoz utasított, melyben az elnök arra kéri, hogy tegye meg azon lépéseket a mexikói kérdésben, a melyeket az Egyesült államok becsülteté és érdeke megkíván. — A szenatus elfogadta a déli államok képviselőinek a congressusba beléphetése iránt tett módosított indítványt.

Ujabb. London, dec. 27. Washingtoni tudósítások szerint ott, miután Monthonlon franciaia követ értekezett Seward urral s egyik követségi titkárát Franciaországba küldötte, kabinet-tanács tartatott, melyben Grant tbk is résztvett.

Hamburg, dec. 28. Az itteni lapok tudósításokat közölnek Newyorkból, melyek jelentik:

Egy tiszti lakoma alkalmával Grant tábornok Charlestonban kinyilatkoztatta, hogy a jelen pillanat különösen kedvező az európai beavatkozásnak Mexikoban véget vetni.

Brüsszel, dec. 28. Hire jár, hogy a király egy külön ügynök által Mexikó javára indítványozott toborzások kivételét megtagadta.

Párisból írják az „Independence”-nak: Hidalgo Drouyn de Lhuys egy titkáranak kíséretében Mexikoba utazott. Utóbbi Miksa császárnak egy új ajánlatot nyújt át Mexikó kiűrtését illetőleg. Hivatalos körökben hajlandók a washingtoni kabinettel egyezkedni a mexikói csapatok gyorsított visszahívására végett.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

December 28. kán: 5% Nemzeti kölcsön 100 frt. 65.40.—5% Metalliques 100 frt 62.40.—Bank-részvény 751.—Hitelintézeti részvény 200 forint 149.20.—London 10 ft st. 100 frt 23 1/2 kr 103.70.—Eztüst 103.90.—Cs. kir. arany 4.98.—1860. kölcsön 83.80.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

Nyilttér.

Demjén László

könyv-, mű- és hangjegyekereskedése
KOLOSZVÁRT.

Van szerencsém a t. cz. közönséggel tudatni, hogy 6 év óta fennálló könyv-, mű- és hangjegyraktáramat egészen új irodalmi termékekkel rendezem be, s minden északba vágó szives megrendelést a legnagyobb figyelemmel és pontosággal teljesítendek, s midőn szerencsém van a t. cz. erdélyi közönségnek eddigi szives pártolásaért köszönetemet nyilváníttani bátor vagyok azt jövőre is tisztelettel kérni.

Általam minden bárhol és bárki által hirdetett könyv- és hangjegyárfelemelés nélkül kapható, s a magyar irodalom különös előszeretettel van képviselve könyvkereskedésemben.

NEM HIVATALOS.

IBLANYOS RETEKSZÖRP

Grimault és Társa gyógyszerészekről.

KEIN DORSCH LEBERTHEIM MEHR!
JODIRTER RETTIG-SYRUP
VON GRIMAULT & Co APOTHEKER PARIS

Azon különféle szerek közt, melyeket a betegnek javasolnak, az oly annyira ellenőrzendő halmájszír helyett, a **Grimault féle iblanyos retekszörp**, mind ize, mind alakjánál fogva is ekkorig a leghatásosabbnak és a czélnak legmegfelelőbbnek bizonyult. Ezen szer sohasem tagadja meg jótékony működését a mellbetegségek, aszkór, vér-vizibetegségek és görvélyes bajok gyógyításánál; ez nem támadja meg a gyomrot, sőt inkább étvágyat gerjeszt, kiváltkép a gyermekeknél színtelenség, bőrpetyhűdség, gyakran előforduló nedvromlás és a nyakmirigykibajlás ellen sikeresen használhatik.

E **retekszörp** a párisi gyakorlatba már bevett, és mai napság már a legelőkelőbb orvosok mint igen hathatós vértisztító szeri rendelik.

Az **iblanyos retekszörp** alapja: **szássa- és reteknedv**; mindkettő súlyellenes növény azon elismert tulajdonságokkal, melyek iblanyt és ként természetben tartalmaznak, mely nevek a készítmény hatásosságára és a bevétele könnyűségére nézve mind a felnőtteknél, mind a gyermekeknél elegendő kezeséget nyújtanak. Dr. **Bazin** és **Cazenave** a párisi St. Louis kórház orvosai ezen **iblanyos retekszörpöt**, különösen és pedig számos kedvező siker alapján különféle bőrbetegségek ellen ajánlják.

Raktár: Ausztia minden nevezetes gyógytárában.

Utolsó előtt való hét

a közhasznú célokra szánt kilenczedik

NAGY LOTTERIA

sorsjegyeinek vételére.

Nyer 10419 szám összesen 300000

auszt. ért. forintot; jelesen:

az első főnyerő szám 30000 frtot.
a második főnyerő szám 25000
a harmadik főnyerő szám 10000

továbbá két nyerő szám 5000 frtot., három 4000 frtot., négy 3000 frtot., öt 2000 frtot., husz 1000 frtot., huszonnyolcz 500 frtot., harmincznyolcz 200 frtot., hetvenhat 100 frtot., száz hetven 50 frtot., 5000 sorzati nyeremény 10 frtot., és 5000 sorzati nyeremény 5 frtot.

A húzás visszavonhatatlanul Egy sorsjegy ára
1866. január 9-kén történik. 3 forint ausztriai értékben.

Nem magán, hanem állam lotteria. — Csak egyféle sorsjegyek léteznek osztálykülönbség nélkül. — A sorsjegyeknek csak egy ára van. — Minden sorsjegy egytől egyig húzásban valamennyi nyereményre játszik. — A kihúzott sorszatnak bármelyik sorsjegyére a sorzati nyereményen kívül nagy nyeremény is juthat. — A nyeremények jegyzéke a húzás után tiznap kiadatik. — A nyeremények kiutazása a sorshúzás után tizennégy nappal a lotteria pénztárából Bécsben (Salzgries 20 sz.), az eredeti sorsjegyeknek előmutatása s a nyereményösszegetől járó 6 1/2 százaléknál törvényes illetéknek levonása mellett történik, miért is a helyjegyeknek a nyerő sorsjegyekre való illesztése elmarad. — Minden nyeremények, melyek a sorshúzás után 6 hónap alatt, tehát 1866 július 9-dikéig, bármikor oknál fogva felfelé nem vették, a játéktörv. 10. §-a értelmében azon célokra fognak fordítottak, melyekre ezen lotteria tisztá jövedelme legkegyelmesebben szánuva lett. — A közelebbi határozatok a játéktörv. láthatók, mely minden sorsjegy eladóknál megtekinthető s a vett sorsjegyekhez mellékeltek.

A cs. kir. lotto-jóvédeki igazgatóság Bécsben.

A kolozsvári kir. szab.

ZÁLOG-KÖLCSÖN-INTÉZET

kölcsonőket ad a következő tárgyakra:

- 1) ingóságok, az-az minden értékű tárgy, a mely már használatban volt;
- 2) drágaságok, az-az ékszerek, drágakövek, arany-, ezüst- s más nemes ércből készült áruk;
- 3) áruk, az-az még használatban nem volt kész iparkészítmények és más kereskedelmi cikkek;
- 4) értékpapírok, az-az mindenemű állam- és iparpapírok, földterhermentesítési kötvények, záloglevelek, magán-sorsjegyek és más nemű értékpapírok, a melyek a börzén árutlanak.

Mindenkinek tetszésétől függ személyesen vagy mások által nyújtani be a zálogokat, mintán az intézet sem a tulajdonos, sem az átadó nevének bejelentését nem kívánja s az intézet minden fizetett szigorú titokban tartatik. Minden zálog alkalmas borítékban nyújtandó be. Nem tiszta állapotban lévő zálogot az intézet el nem fogad, s mely-évesnek kitett darabokért nem vállal felelősséget. Az elfogadott tárgyakról zálogjegy szolgáltat ki, a mely pontosan megőrzendő, mert csak ennek előmutatása mellett váltható ki vagy tehető be újabb zálogtárgy.

A benyújtott tárgyakat az intézetnél alkalmazott becselő becsüli meg, kivéve az értékpapírokat, mint a melyek börzefolyama képezi becsértéküket.

Minden elfogadott zálogra a becsértéknek legalább 60%, és legfeljebb 90 százaléka adatik kölcsön. A kölcsönök csak egész forintokban számíthatnak. A legkisebb kölcsön-összeg egy forint. A kölcsönök a felek kívánsága szerint egy hótól hat hónapig terjedő időre adhatók, de a zálog a lejárat napjáig bár mikor kiváltható, vagy újabb bethetető. A lejárat napon túl ki nem váltott, vagy újabb bethetett (át nem irt) zálogokat az intézetnek joga van azonnal elárverezni s a tulajdonos csak az intézet követelésének fedezése után fennmaradt összeghez tarthat jogot. A zálogjegy a bethetés és lejárat napja föl van jegyezve. A zálogkölcson részleteként is visszafizethető. Ingóságok, drágaságok és árukna a kölcsönök után évenként 6% kamat s a következő mellék-díjak számíthatnak:

Fővételi- s becselési-díj: 1 óra 1%, 3 óra 2%, 6 óra 3%.

Raktár- és biztosítási-díj egy egész évre 3%.

A kamat és mindezen díjak csak a zálog kiváltásakor vagy átírásakor fizetendők. — Értékpapíroknál becselési és biztosítási díj nem számíthatik.

Részletesebb felvilágosítást nyerhetni az intézet irodájában, a hol az ügyrend és díj-jegyzék nyilvánosan ki van függesztve.

Videkek posta útján is érintkezhetnek az intézettel. Az igazgatósághoz beküldött zálogokra a pénz és zálogjegy forduló postával elindíthatnak.

Az intézet helyisége van a nagypiaczon, a városháza melletti Horváth-házban az emeleten. Az iroda nyitva van ünnep- és vasárnap kivételével minden nap reggeli 8 órától 12 óráig.

A kir. szab. zálog-kölcsön-intézet igazgatósága.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betűivel (Bel-farkasutca 74 sz.)

(344)

RINDT KÁROLY

kolozsvári vas- és ércz-öntődéje.

Van szerencsém a **különostorutcáb an 69. szám** alatt berendezett **Vas-öntődémet** a t. cz. közönség figyelmébe ajánlani, s felvállalok üntés végett min denemű vas- és ércz- munkákat, nevezetesen:

Geprészeket,
Sziij és fogas kerekeket.
Vízvezető vas csöveket.
Tűz rostélyokat.
Vas lemenzékét tűzhelyekbe.
Retortákat Szeszgyárokba.
Kocsitengelyeket vagyis puskákat.

Siremlékeket temetőbe.
Kapu bálvány védőket.
Lámpa oszlopokat.
Vaskerítések.
Angol kávéöröket.
Csiga grádicsokat.
Ércz- Lagerokat vagyis perselyeket.

A vas- és ércz- üntésben szerzett sok évi tapasztalataimnál fogva biztosíthatom a t. cz. közönséget, hogy az üntődémből kikerült vas munkákkal, azok tisztaságát, finomságát és tartósságát tekintve, sem Erdély sem Magyarország vashámorai nem mérközhettek.

A megrendeléseknek, akár személyesen, akár levél útján történék, gyors és pontos teljesítésért kezeskedem a lehető legelőcsőbb árak mellett.

Kolozsvárt, november hóban 1865.

RINDT KÁROLY, vas-öntő.

STEIN JÁNOS könyvkereskedésében Kolozsvárt.

Harmath József, Tordán, Wittich József, Marosvásárhelytől, Dobray Nándor, S. Udvarhelytől, Barthos Domokos, S. Szentgyörgyön, Vokál János, Nagynyeden, Sindel Károly, Brassóban, Wagner József, Károlyfejtővált kapható:

KOLOZSVÁRI KÉPES NAGY NAPTÁR.

1866-dik évre

Szerkeszti K. PAPP MIKLÓS.

II-dik ÉVFOLYAM.

Ára e terjedelmes naptárnak csak 1 forint.

Postán megrendelt példányért fuvarlevélre megkivántató bélyeg- és pakolásért még 10 kr. melléklendő.

A legkittünőbb írói erők közreműködése mellett szerkesztett naptárt legjobban fogja ajánlani maga a tartalom:

I. NAPTÁR RÉSZ. Dózsa Elek életrajza. II. SZÉPIRODALOM ÉS TÖRTÉNELEM. 1. Pál-beli szép Antal (Ő székel ballada) közli Vas Tamás. 2. Egy év múlva. (Beszély) Balázs Sándor. 3. Édes kedves feleségem (Költemény) Szász Károly. 4. „Az enyedi nagy romlás” 1704-ben (Történeti tanulmány) P. Szathmári Károlytól. 5. Debrek október 26-án 1863. (Költemény) Izidora. 6. Bethlen Gábor és a protestáns szövetség. (Történeti tanulmány) Szilágyi Sándortól. 7. Ember életének szentül való folytatására intő magyar versek (nyelvészeti emlékek) Cserey Mihálytól 1709-ből. 8. Képzelt Képzelt. 8. Más szép versek (Cserey Mihálytól 1709-ből) közli Kriza János. 9. Magyarhoni emlékek kiáltása. Közli Miksa György. 10. A székelhez. (Költemény) Losonczy Lászlótól. 11. Várhegy, a feketegy jobb partján. (utazási leírás) képpel B. Orbán Balázstól. 12. Népdalok. Vas Tamástól. 13. Népdalok. Közli Kriza János. 14. A párizsi nagy opera színház történeti emlékei. (franciai). 15. A törzsképzés. (Költemény) Dózsa Dánieltől. 16. Erdély országos feyházai a). Szamosújvár. b). Nagy Enyed (történeti s statisztikai közlemény) Hajós Jánostól. 17. A menyasszony (Költemény) Medgyes Lajostól. 18. Egy rejtélyes gyilkosság. (Elbeszélés) Henri Rivierától. 19. Amint hát... (Költemény) Hiláritól. 20. Hazai képek: a). A storki fürdő. b). A sátor. c). Podunói. Pataki Ferencstől. 21. Rongat és Lise és a Marseilleise. (Történeti tanulmány) Papp Mártontól. 22. Poharász közben (Költemény) Mentovich Ferencstől. 23. Gulyvers 1676 (nyelvészeti emlékek) A szegény Kevély asszonyokról és udvari pipák laknyokról. Torma Károly. 24. Barosai (Ő székel ballada) közli Vas Tamás. 25. A dévéri mezőn a Horvátok tüzért csatájának rövid és igaz leírása (történeti czikk) Vas Tamástól. 26. Egy régi ének. Közli Kriza János. 26. Grász-beszéd (Satyra) Hóry Farkastól. 27. Egy chinai mandarin esete (Humoresk) Jónástól. 28. Curiosumok régi jóvilágból. a). A római bál Gyaluban. vagy Belvidre. b). Egy marquer újvi kívánsága 1825-ben.

III. TERMÉSZETTUDOMÁNY. 29. Az ember. Sámli Lászlótól. 30. A brazilai forró növény és annak aetheriája növényzettől szemponból. Egy erdélyi természetet buvártól. 31. A sirály (Természeti tudományi rajz) Gr. Lázár Kálmántól. 32. A Sökről. Gr. Eszterházy Kálmántól. 33. A pók és művészet (képpel) Herman Ottól.

IV. IPAR ÉS KERESKEDELEM. 34. Forradalmunk egyik utó földalma. Gr. Bánffy Bélától. 35. Nemzetgazdaságnak hátramaradásának némely okai. Sándor Józseftől. V. MEZÉI ÉS KERTI-GAZDASÁG. 36. A legelő váltógazdaság fontossága hazánkban, idős gr. Teleki Domokostól. 37. Gyakorlati észrevételek az erdő ültetés körül Tisza Lászlótól. 38. A mezői gazda. 39. Állat növény trágya. A szántás. 40. A szántás ideje. 41. A szántás mennyisége s annak száma. 42. A szántás módja. 43. A szántás mélysége s barázdák szélessége. 44. A különféle szántás. 45. A különböző vaskák, s hogyan kell azokkal banni. 46. A vetőmag megválasztása. 47. A vetés ideje. 48. A magválasztás. 49. A vetés módja. 50. Az alá és fölvetés annak különbsége. 51. A kapálás. 52. A gabonamezők érettsége s az aratás ideje. 53. Szénakaszálás. 54. Időváltozati jegyzetek kapálás s aratás körül. 55. Kerti gazdaság. 56. Mivelis váltó rendszer. 57. A melegágy vagy tűzde. 58. Melegágyak készítése. 59. A káposzta különféle aiai. 60. A jó káposzta mag. 61. Az ültetés kezelése. 62. Petrezselyem; és zeller. 63. Az uborka. 64. Sárgadinnye. 65. Diszkeresztet. 66. Vigáskort. Különbség az egyszerű és teljes virágok között. 67. Mi hat a teljesedésre s miképpen lehet azt előmozdítani? 68. Párolás, fajmesztés, teljesítés és újajítás tekintetéből. 69. Magvetés. 70. Az ültetés. 71. Az egy nyári virág növények sorozata. 72.

VI. STATISZTIKAI ADATOK. 73. Erdélyi tartomány gyűlési statisztika. 1863-1864. Nagy-Szebenben. (Közli M. Sándor). a) Teljhatalmu királyi biztos. b) A tartomány gyűlési tagjai. c) Magyar törvényhatóságok kövelei. d) Székely-szék kövelei. e) Királyföldi törvényhatóságok. f) Egygyes kösések kövelei. g) A magyar és székel köveket ismételt választása. srb. 74. Vegyes statisztikai adatok. Gáman Zsigmondtól. a) Terület. b) Népesség. c) Vallás. d) Politikai közigazgatás. e) Rendőrség. f) Közvetlen adók. g) Posták. h) Közigazgatásig hivatalok. i) Törvénykezési hivatalok. j) Pénzügyminisztérium. k) Kereskedelmi-minisztérium. l) Polgári-perk. m) Bünyádi esetek. n) Hadsereg. o) Tanügy. p) Földmiveltés és ipar. q) Bányászat. r) Állambevétel és kiadások. s) Fogyasztási adó. t) Vámok. u) Lotterák. v) Bányászat. w) Pénzverde. srb.

VII. KÖZTÉRTETEK. 75. Az erdélyi Múzeum. Ismereti Papp Mártontól. a) Az ásványtár. b) Az állattani osztály. c) Régiságtár. 76. Biztosító társulataink a) Az erdélyi kölcsönös jég- és tüzkármentő társulat. b) Az első magyar általános biztosító társulat. c) Victoria biztosító társulat. 77. Az élet biztosítók. 78.

VIII. IRODALMI ÉRTESÍTŐ. 79. IX. HÁZI TANÁCSADÓ. A kolozsvári levélposta indulása s érkezése. 80. Cselekbért, s Árendát mutató tábla. 81. Kamat számítás. 82. Táviratok. 83. Bélyeg-illetékekről. 84. Bélyeg-illeték tokozatok. 85. Vátsók. 86. Tiszti címzárak legújabb adatok szerint. 87. Tartalom. 88. Kolozsvári kalauz. 90. Hirdetések.

Irodai fali Naptár 1866-ik közönséges évre

katholikus és protestáns, görög-orosz, és izraelita naptárral, bélyeg-illeték táblákkal, a kolozsvári cs. kir. levél- és szekérposta, távirat, valamint a Biasini gyorskocsi menetrendével ellátva.

Különös tekintettel hivatali használatra.

Ára 30 kr. o. é.

Országos naptár 1866-ik

évre. Szerkeszti ÖKRÖS BALINT köz- és váltóügyvéd és váltó-jegyző. Majláth Gy. k. u. főkanclár. B. Senney Pál kir. fotárnokmester. Kellemei Melczér J. k. személynök. Gr. Belcredi R. államminiszter. Gróf Eszterházy M. b. tárczanélküli miniszter nagy 8-ad réti arczképeikkel, és a magy. ideiglenes képviselőház czimképeivel ellátva. Ára csak 2 frt. o. ért.

Országgyűlési beszédektára, Jegyzőkönyv és Okmánytár.

Ára ivenként 3 kr.

(2-3)

Haokländer F. W. Európai rab-szolga élet. Regény. Fordította Szabó Richárd. 5 kötet. 5 frt.

Ifj. Wagner Dániel. Növényország gyógyszerisméje, orvosok, gyógyszerészek, kereskedők és iparosok számára. Ára 4 frt.

Eötvös J. br. Gondolatok. 2 frt. Les Buveurs d'Absinthe par Octave Féré et Jules Cauvain. Ára 1 frt 80 kr.

Voyages et découvertes dans l'Afrique septentrionale et centrale pendant les années 1849 a 1855. par le D-or Henri Bart. 4 köt. Ára 14 ft.

Entre deux femmes. par la comtesse Marie Montemerli. Ára 1 frt 80 kr.

Conseils aux acheteurs de chevaux exposés des maladies et des vices de conformation auxquels les chevaux sont sujets avec de nombreuses observations destinées a les faire reconnaître avant l'achat. Suivi d'un traité de l'age du cheval et d'un vocabulaire des termes d'hippiatrique par John Stewart. Ára 3 frt.

Le tireur. Infaillible guide du sportsman en ce qui concerne l'usage du fusil contenant des Leçons approfondies sur la chasse de tous les gibiers le tir au pigeon et le dressage des chiens. par Marksman. Ára 3 ft.

La Pudeur pour un billet de mille francs par Paul Perret. 1 ft 80 kr.

Chevaux de selle de chasse de course et d'attelage, manuel complet de l'éleveur & du propriétaire de chevaux. par H. Robinson. Ára 3 frt.

(106)

2/1

(9-12)

A bécsi dr. J. G. POPP-féle

Anatherin szájvíz

hatályosnak bizonyult szer mellett mindenféle szájbetegségeket, egész meggyőződéssel emelhetni szót, a mit ezennel tenpi köleségünknek is tartjuk. Ez a bécsi orvosi egyetem által megvizsgált és előnyvel elismert szájvíz nemcsak minden csúszos vagy ideges fogfájást megszüntet s más szájbetegségeket hatályos és gyógyerejűleg áll el, hanem elismert legjobb övszere is a fogak s a foghús tartós egészségének; használata által megfrissíti és megerősíti a száj-részeket, s megóvjá azokat sok étel és ital káros befolyásától. Különösen ajánlható vendéglők használatával, mivel elűzi a szájban keletkező rossz szagot. E mellett még azon tény is a szer kiténésége mellett szól, hogy az egész mvelt világon számos raktárakban el van terjedve, s hogy az évi szükségletet a feltaláló alig képes 80,000 palackkal fedezni; valamint hogy 15 évi feltalálása óta e szájvíz fogyasztása mindig nőtt, s legtöbb esetben tartós fogasztokra talált. És valóban mindenki, a ki csak egyszer használta, minden betegség nélkül is szívesen visszatér használatához, mivel gyógyító hatása mellett, használata nagyon frissítő kellemel bír minden szájrészekre.

Kapható: Kolozsvárt: Wolff J. dr. Hintz György és Engel József gyógyszerházaiban.

Egy palack ára 1 frt 40 kr o. é.

(1-3)

FÁKLYA

legelőcsobban és nagy mennyiségben kapható

Fröhlich Vilmosnál Kolozsvárt.

(360) (5-*)

KÁTRANY SZAPPANY

legbiztosabb szer mindennemű börtisztatalságok ellen, ajánlja darabját 30 krral.

Kolozsvárt, WOLFF J. gyógyszerész